በኢፌዴሪ ትምህርት ሚኒስቴር
የአጠቃላይ ትምህርት ጥራት ማረጋገጥ ዘርፍ
የት/ቤቶች ኢንስፔክሽን ዴስክ

ለክልል ኢንስፔክሽን ባለሙያዎች
የተዘጋጀ ስልጠና

የመጀመሪያና የሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች
ኢንስፔክሽን መረጃ መሰበሰቢያ መሳሪያዎች ቼክሊስት
ደብረብርሐን

አዘጋጅ አለምረው አክሊሉ

መስከረም 2014ዓ.ም

ትምህርት ሚኒስቴር

የመወያያ ጥያቄ?

- መረጃ ስንል ምን ማለታችን ነው ?
- የመረጃ መሰብሰቢያ መሳሪያ/ዎች (Checklist) ስንልስ ምን ማለታችን ነው ?
- የመረጃ መሰብሰቢያ መሳሪያ መነሻ ምን ሊሆን ይችላል ?

የመረጃ መሰብሰቢያ መሳሪያ ማለት...

- በኢንስፔክሽን ማዕቀፍ / ትምህርት ቤት ደረጃ ምደባ ላይ የተቀመጡ ዓለማዎች መሳካት አለመሳካታቸው የምንጠቀምበት ነው።

- ከግብዓት፣ ሂደት እና ውጤት አኳያ የተቀመጡ መለኪያዎችን መሰረት በማድረግ ከቅድመ መደበኛ፣ መጀመሪያ ደረጃ ፣ ሁለተኛ ደረጃና መሰናዶ ት/ቤቶች እና አመት ጣቢያዎች መረጃዎችን በማሰባሰብ አንድ ት/ቤት ያለበትን ሁኔታ መገምገም ፤

- የመረጃ መሰብሰቢያ ስልቶችን/ዘዴዎችን ጥቀስ?

•የመረጃ መሰብሰቢያ ስልቶች/ዘዴዎች

- ቃለ መጠይቅ ፣
- የትኩረት ቡድን ውይይት/FGD/ ፣
- መረጃዎች ምልከታ/ዳሰሳ፣
- የክፍል ምልከታ፣
- የአገልግሎት መስጫ ህንፃዎችን፣
- ፋሲሊቲዎችን፣ ምድረ ግቢውን ...ወዘተ ምልከታ፤

የመረጃ ምንጮች ምን ምን ሊሆኑ ይችላሉ?

የመረጃ ምንጮች

በውይይት

- ርዕሰ መምህራን መምህራን
- የትምህርት ክፍል፣ልዩ ልዩ
- ኮሚቴዎች፣የክባበት.....ወዘተ
- የየትምህርት ክፍሉ ተጠሪዎች
- ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች
- ተማሪዎች
- የአካባቢው ማህበረሰብ
- ወተመህ/ወመህ
- ወላጆች
- ቀትስቦ
- አስፈላጊ ከሆነ አጎራባች ት/ቤት

የፅሁፍ ማስረጃዎች

- በየደረጃው ባሉ የአስተዳደር ዕርከኖች የተዘጋጁ ከአጠቃላይ ትምህርት ጋር የተያያዙ መርሀ ግብሮች /ፕሮግራሞች፣ መመሪያዎች ፣ መተዳደሪያ ደንቦች ፣ ሪፖርቶች ... ወዘተ

የፅሁፍ ማስረጃዎች የቀጠለ...

- የሶስት አመት የትምህርት ቤት መሻሻልና አመታዊ ዕቅድ፣ልዩ ልዩ መርሀ ግብሮች ፣ የትምህርት ክፍል፣ ኮሚቴ.... ወዘተ ዕቅዶችና ቃለ ጉባዔዎች

ምድረ ግቢ ምልከታ

- የክፍል ምልከታ (Classroom Observation)
- የመማሪያ፣አገልግሎት መስጫዎች

  ክፍሎችን፣ መገልገያ ቁሳቁሶችን ፣

  ፋሲሊቲዎችን.....ወዘተ ምልከታ

በመረጃ አሰባሰብ ላይ የሚሳተፉ ባለሙያዎች

- በመረጃ መሰብሰቢያ መሳሪያዎች ላይ ስልጠና የወሰዱ
  - መምህራን
  - ርዕሰ መምህራን
  - ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች
  - ወተመህ/ወመህ/ቀትስቦ
  - ሱፐርቫይዘሮች
  - የትምህርት ባለሙያዎች

የመረጃ መሰበሰቢያ ቼክሊስት

- መጀመሪያ ደረጃ ቼክሊስት
- ሁለተኛ ደረጃ ቼክሊስት
- የክፍል ምልከታ ቅፅ አማርኛ English
- የኢንስፔክሽን ሪፖርት ማቅረቢያ ፎርማት 1 እና የተጠቃለለ 2
- አውቶሜሽን አጠቃቀም መመሪያ
  - መጀመሪያ ሁለተኛ ቅድመ መደበኛ አማራጭ

የቡድን ስራ

- በአንድ ቡድን እስከ አስር በመሆንና 15 ቡድን በመመስረት የመጀመሪያው 3 ቡድኖች ሶስት መጀመሪያ ደረጃ እና ቀሪዎቹ 3 ቡድኖች ሶስት ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶችን በናሙና በመምረጥ በሰንጠረዡ መሰረት ከግብዓት ፣ ከሂደትና ውጤት ለተመረጡ ስታንዳርድ መገምገም እና ደረጃ መስጠት።

ቡድን	ከግብዓት ስታንዳርድ	ከሂደት ስታንዳርድ	ከውጤት ስታንዳርድ
1	1	8	22
2	1	8	22
3	2	9	23
4	2	9	23
5	3	10	24
6	3	10	24

የመረጃ መሰበሰቢያ መሳሪያዎች

CITIES / REGION	ZONE	WOREDA	URBAN / RURAL	SCHOOL CODE	SCHOOL NAME	SCHOOL TYPE	INSPECTION DAYS	SCHOOL OWNERSHIP	INSPECTION BODIES	NUMBER OF SECTION/CLASS OBSERVED (%)	Standard_1	Standard_2	Standard_3	Standard_4	Standard_5	Standard_6	Standard_7	Standard_8	Standard_9	Standard_10	Standard_11	Standard_12	Standard_13	Standard_14	Standard_15	Standard_16	Standard_17	Standard_18	Standard_19	Standard_20	Standard_21	Standard_22

ኤክሴል አውቶሜሽን አጠቃቀም

<u>ተጠቃሚው መረጃ ማስገባት የሚፈለግበት</u>

- ኢንስፔክሽን የተደረገበን ቀን፤ የክልሉ /የከተማ መስተዳድሩ ሥም፤ ዞን ፤ ወረዳ ፤ የተጎበኘው ትምህርት ቤት ሥም፤ ኢንስፔክሽኑን ያደረገው የባለሙያዎች ሥም፤
- የአመልካቾቹን ደረጃ በቅደም ተከተል፤
- በእያንዳንዱ ስታንዳርድ ላይ የኢንስፔክሽን ቡድኑ አስተያየት

ምን ምን ተግባራትን ያከናወንልናል

- ለእያንዳንዱ ስታንዳርድና ጠቋሚ በተሰጠው ክብደት መሠረት ደረጃዎችን መረጃዎች አሥልቶና ተንትኖ ይሰጠናል።

ለምሳሌ፡- የእያንዳንዱን አመልካች ደረጃ ከተሰጠው ክብደት በመቶኛ፣ የእያንዳንዱን ስታንዳርድ አመልካቾች ድምር ውጤትና ከተሰጠው ክብደት አንፃር ያገኘውን ደረጃ /በተለያዩ ቀለሞች/

የቀጠለ

- ከግብዓት፣ከሂደትና ከውጤት ከተሰጠው ክብደት አንፃር ያገኘውን ጥቅል ውጤት በመቶኛና የሚገኝበትን ደረጃ /በተለዩ ቀለማት/፣
- ትምህርት ቤቱ ያገኘውን ደረጃና ውጤት ከመቶ /በተለዩ ቀለማት፣
- ትምህርት ቤቱ በግብዓት፣በሂደት፣ በውጤትና በአጠቃላይ የሚገኝበትን ደረጃ የሚያሳይ ባር ግራፍ፣

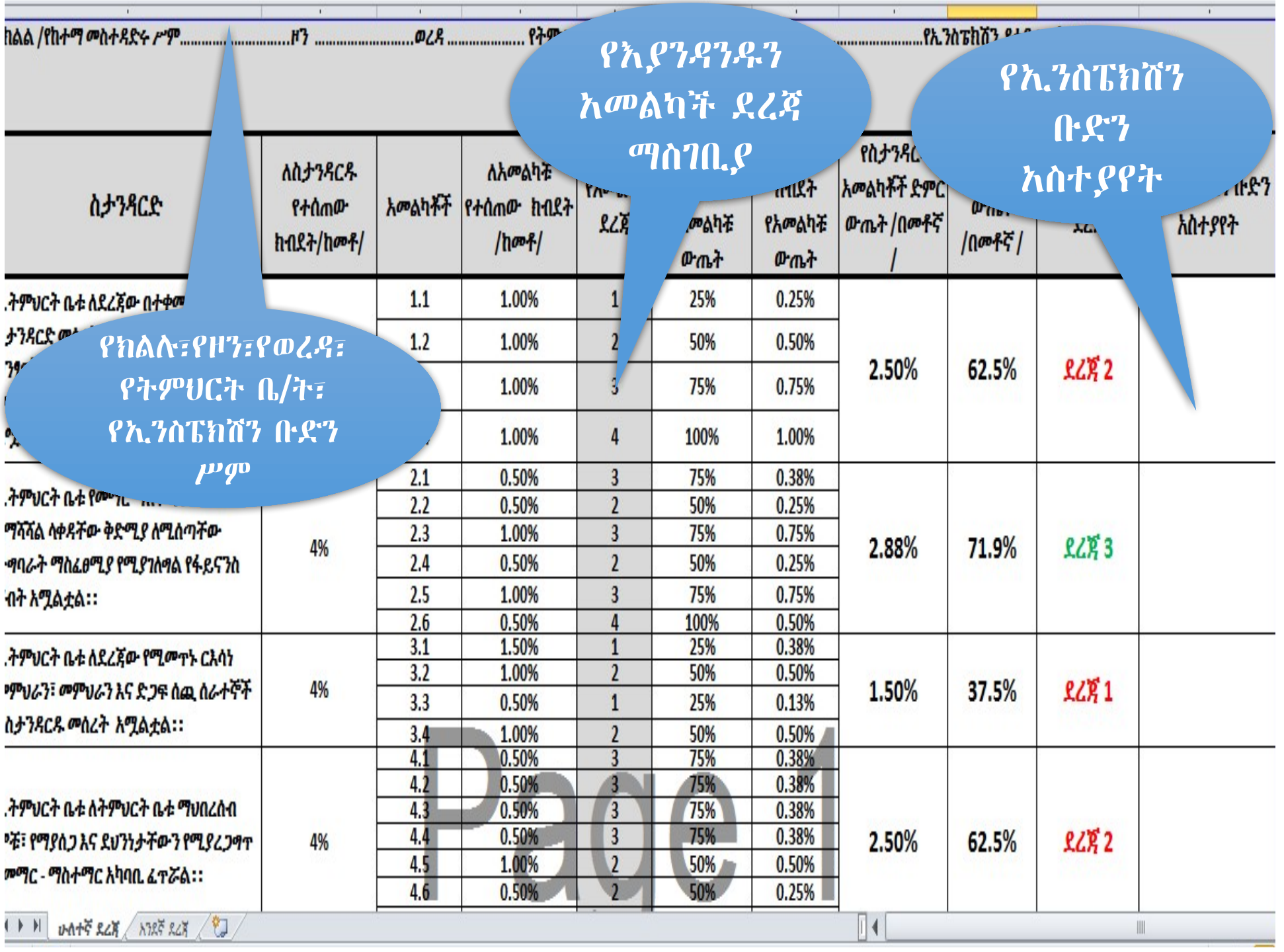
ዋናዋና ባህሪያት

- ኤክሴሉ ምንም ጊዜ የአመልካቹን ደረጃ ካላስገባን የሚፅፍልን "**ERROR**" የሚል ነው፣
- የአመልካቹን ደረጃ ለማስገባት ከ 1 እስከ 4 ቁጥር ብቻ ነው የምንጠቀመው ። ከዚህ ውጪ ከተጠቀመን "**ያልተፈቀደ ደረጃ**" ይፅፍልናል፣

አስፈላጊው ማብረመልስ ተሰጥቷቸዋል።	3%	18.4	0.50%		ERROR	#VA
		18.5	0.50%		ERROR	#VA
		18.6	0.50%		ERROR	#VA
19.የትምህርት ቤቱ አመራር የልዩ ልዩ አደረጃጀት ተጠሪዎች ያቀዷቸው እቅዶች በተያዘላቸው ጊዜ፣ ጥራትና መጠን መሰረት መፈጸማቸውን ይከታተላሉ።	2.00%	19.1	0.50%		ERROR	#VA
		19.2	0.50%		ERROR	#VA
		19.3	0.25%		ERROR	#VA
		19.4	0.25%		ERROR	#VA
		19.5	0.50%		ERROR	#VA
20.ትምህርት ቤቱ የሰው ፣ የገንዘብ እና የንብረት ሃብት አጠቃቀም ስርአት ዘርግቶ ተግባራዊ አድርጓል።	2.00%	20.1	0.50%		ERROR	#VA
		20.2	0.50%		ERROR	#VA
		20.3	0.50%		ERROR	#VA
		20.4	0.25%		ERROR	#VA
		20.5	0.25%		ERROR	#VA
21.ትምህርት ቤቱ ከተማሪ ወላጆችና ከአካባቢው ማህበረሰብ ጋር ጠንካራ ግንኙነት አለው።	2%	21.1	0.50%		ERROR	#VA
		21.2	0.50%		ERROR	#VA
		21.3	0.25%		ERROR	#VA
		21.4	0.25%		ERROR	#VA
		21.5	0.25%		ERROR	#VA
		21.6	0.25%		ERROR	#VA
	ሂደት ጠቅላላ ድምር=		35.00%		ትምህርት ቤቱ በሂደ	
				ውጤት		
22.ት… የተቀ… ብቃት/… ልማት ዘርፍ መ… …ቷል።	10%	22.1	1.00%		ERROR	#VA
		22.2	2.00%		ERROR	#VA
		22.3	1.00%		ERROR	#VA
		22.4	2.00%		ERROR	#VA
		22.5	2.00%		ERROR	#VA
		22.6	2.00%		ERROR	#VA
23.የተማሪዎች የከ… …ክልልና የብሄራዊ ፈተና ውጤቶች ከ… …ቀው ሃገራዊና ክልላዊ መመዘኛ ጋር ሲነፃ… …ሻሽሏል።	8%	23.1	2.00%		ERROR	#VA
		23.2	2.00%		ERROR	#VA
		23.3	2.00%		ERROR	#VA
			…0%		ERROR	#VA
24.ተማሪዎች በ… …ርዓት የታነጹ፣ መልካም እሴቶችና ባህል… …ተላበሱ፣አካባቢን የመንከባከብ ሃ…ነት የሚሰማቸው መሆኑ በተማባር ተረ… …ጧል።	10%		…0%		ERROR	#VA
			2.00%		ERROR	#VA
		24.3	2.00%		ERROR	#VA
		24.4	2.00%		ERROR	#VA
		24.5	2.00%		ERROR	#VA
25.በትምህርት ቤቱ መምህራን፣ አመራርና …		25.1	2.00%		ERROR	#VA

ሁለተኛ ደረጃና መሠናዶ

አንደኛ ደረጃ

ክልል /የከተማ መስተዳድሩ ሥም.....ዞን .....ወረዳ .....የት.....የኢንስፔክሽን ደ

ስታንዳርድ	ለስታንዳርዱ የተሰጠው ክብደት/ከመቶ/	አመልካቾች	ለአመልካቹ የተሰጠው ክብደት /ከመቶ/	የአ... ደረጃ	...መልካቹ ውጤት	የአመልካቹ ውጤት	የስታንዳር... አመልካቾች ድምር ውጤት /በመቶኛ/	...ውጤ... /በመቶኛ/	ደ...	...ቡድን አስተያየት
.ትምህርት ቤቱ ለደረጃው በተቀመ		1.1	1.00%	1	25%	0.25%	2.50%	62.5%	ደረጃ 2	
ታንዳርድ መ		1.2	1.00%	2	50%	0.50%				
ንፁ			1.00%	3	75%	0.75%				
ኟ			1.00%	4	100%	1.00%				
.ትምህርት ቤቱ የመ		2.1	0.50%	3	75%	0.38%	2.88%	71.9%	ደረጃ 3	
		2.2	0.50%	2	50%	0.25%				
ማሻሻል ላቀዳቸው ቅድሚያ ለሚሰጣቸው	4%	2.3	1.00%	3	75%	0.75%				
·ማባራት ማስፈፀሚያ የሚያገለግል የፋይናንስ		2.4	0.50%	2	50%	0.25%				
ብት አሟልቷል::		2.5	1.00%	3	75%	0.75%				
		2.6	0.50%	4	100%	0.50%				
.ትምህርት ቤቱ ለደረጃው የሚመጥኑ ርእሳነ		3.1	1.50%	1	25%	0.38%	1.50%	37.5%	ደረጃ 1	
መምህራን፣ መምህራን እና ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች	4%	3.2	1.00%	2	50%	0.50%				
ስታንዳርዱ መሰረት አሟልቷል::		3.3	0.50%	1	25%	0.13%				
		3.4	1.00%	2	50%	0.50%				
		4.1	0.50%	3	75%	0.38%	2.50%	62.5%	ደረጃ 2	
		4.2	0.50%	3	75%	0.38%				
.ትምህርት ቤቱ ለትምህርት ቤቱ ማህበረሰብ		4.3	0.50%	3	75%	0.38%				
ኞቹ፣ የማያስጋ እና ደህንነታቸውን የሚያረጋግጥ	4%	4.4	0.50%	3	75%	0.38%				
መማር - ማስተማር አካባቢ ፈጥሯል::		4.5	1.00%	2	50%	0.50%				
		4.6	0.50%	2	50%	0.25%				

Proof

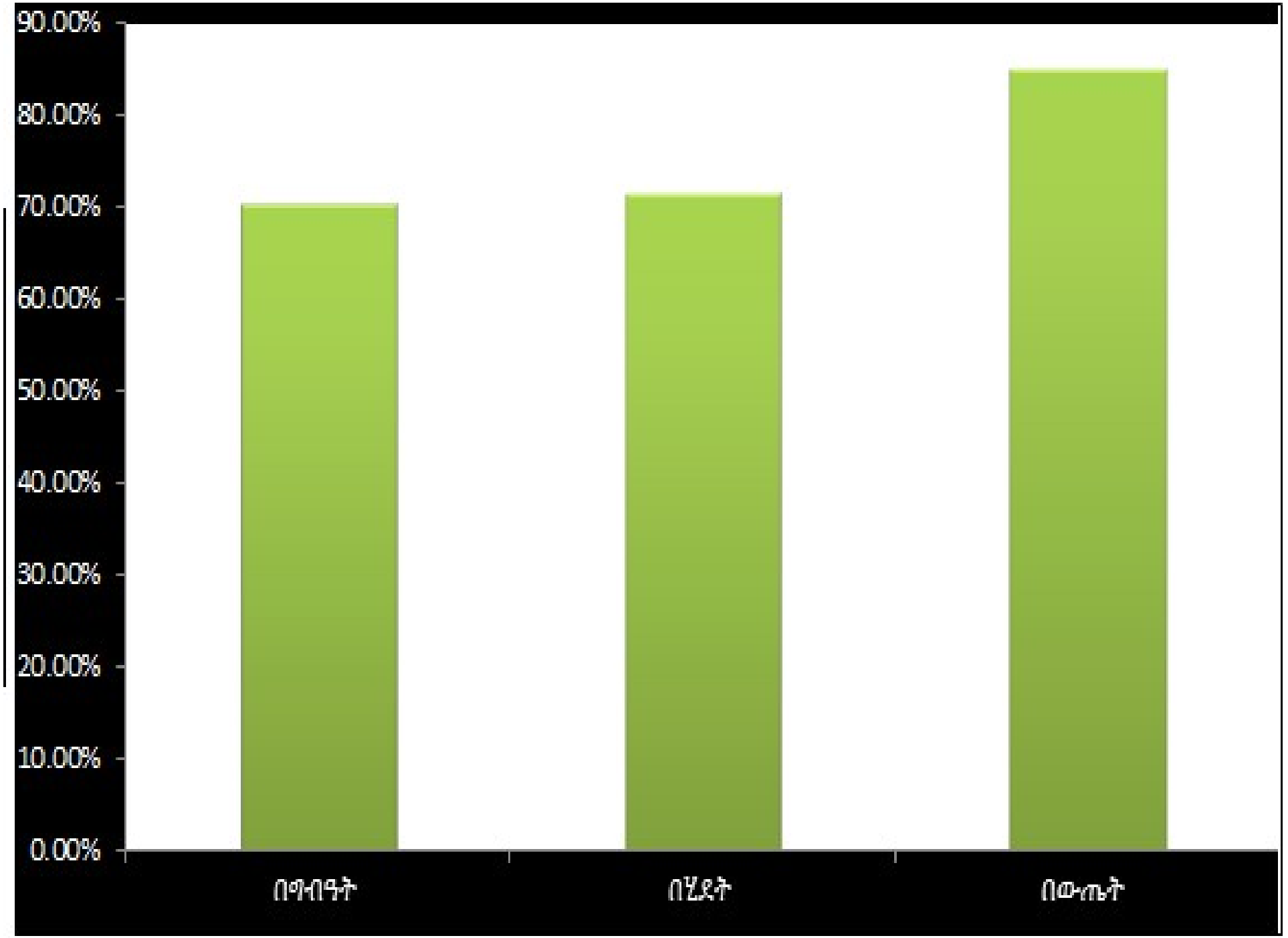
የአመልካቹ ደረጃ	በተከለከሙ በላይኛ የአመልካቹ ውጤት	በተከለከሙ በላይኛ የአመልካቹ ውጤት	የስታንዳርዱ አመልካቾች ድምር ውጤት /በመቶኛ/	የስታንዳርዱ ውጤት /በመቶኛ/	የስታንዳርዱ ደረጃ
4	100%	1.0000%	4.0000%	100.0000%	ደረጃ 4
4	100%	1.0000%			
4	100%	1.0000%			
4	100%	1.0000%			
3	75%	0.3750%	3.0000%	75.0000%	ደረጃ 3
3	75%	0.3750%			
3	75%	0.7500%			
3	75%	0.3750%			
3	75%	0.3750%			
3	75%	0.7500%			
2	50%	0.7500%	2.1250%	53.1250%	ደረጃ 2
2	50%	0.2500%			
2	50%	0.5000%			
2	50%	0.2500%			
3	75%	0.3750%			
1	25%	0.1250%	1.0000%	25.0000%	ደረጃ 1
1	25%	0.1250%			
1	25%	0.1250%			
1	25%	0.1250%			
1	25%	0.2500%			
1	25%	0.1250%			
1	25%	0.1250%			

ደረጃ 1	የስታንዳርዱ ደረጃ ከ50% በታች ለሆነ
ደረጃ 2	የስታንዳርዱ ደረጃ ከ50%-69.99%
ደረጃ 3	የስታንዳርዱ ደረጃ ከ69.99% -89.99%
ደረጃ 4	የስታንዳርዱ ደረጃ ከ90% እና በላይ ለሆነ

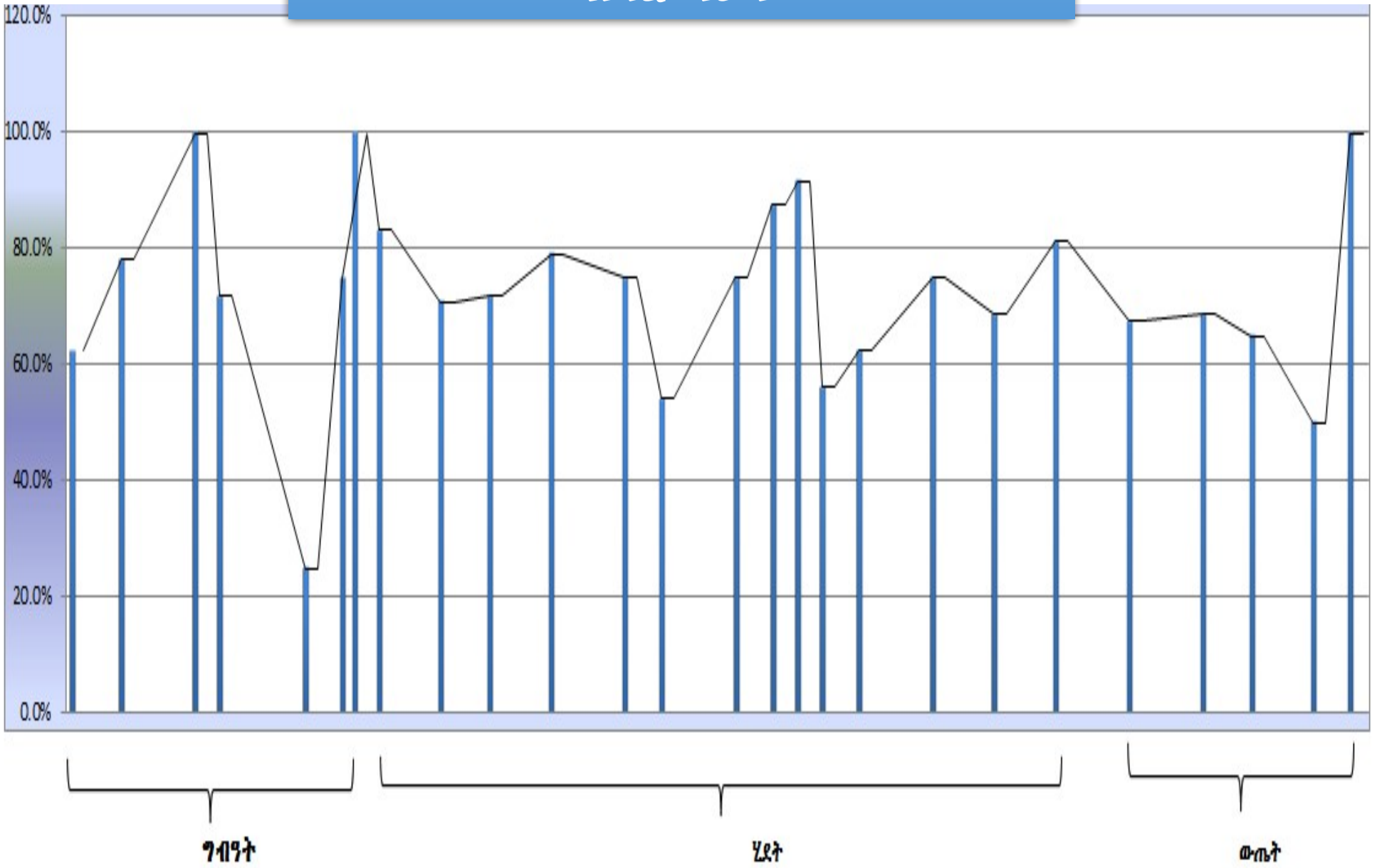
በማብዓት	69.99%	ደረጃ 2
በሂደት	71.43%	ደረጃ 3
በውጤት	85.00%	ደረጃ 3

ማጠቃለያ

ባጠቃላይ ትምህርት ቤቱ የሚገኝበት ደረጃ		መግለጫ
76.63%	ደረጃ 3	ደረጃ 1..... ከደረጃ በታች ደረጃ 2..... በመሻሻል ላይ ያለ ደረጃ 3..... ደረጃውን የሚያ ደረጃ 4 .....ከደረጃ በላይ

90.00%
80.00%
70.00%
60.00%
50.00%
40.00%
30.00%
20.00%
10.00%
0.00%
በግብዓት
በሂደት
በውጤት

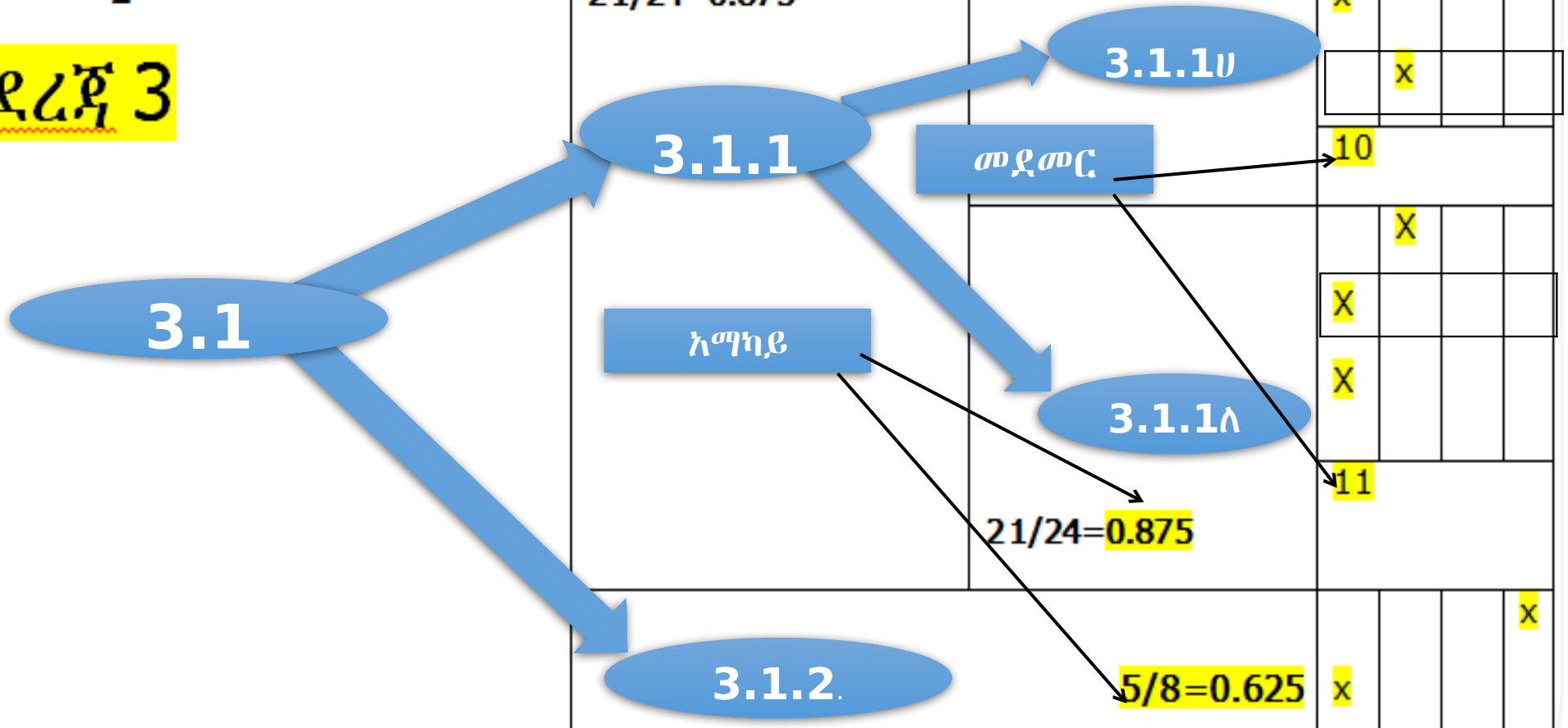
የግብዓት፣ ሂደትና ውጤት ስታንዳርዶችን በባር ግራፍ

የደረጃ አሠጣጥ ሥሌት ምሣሌ

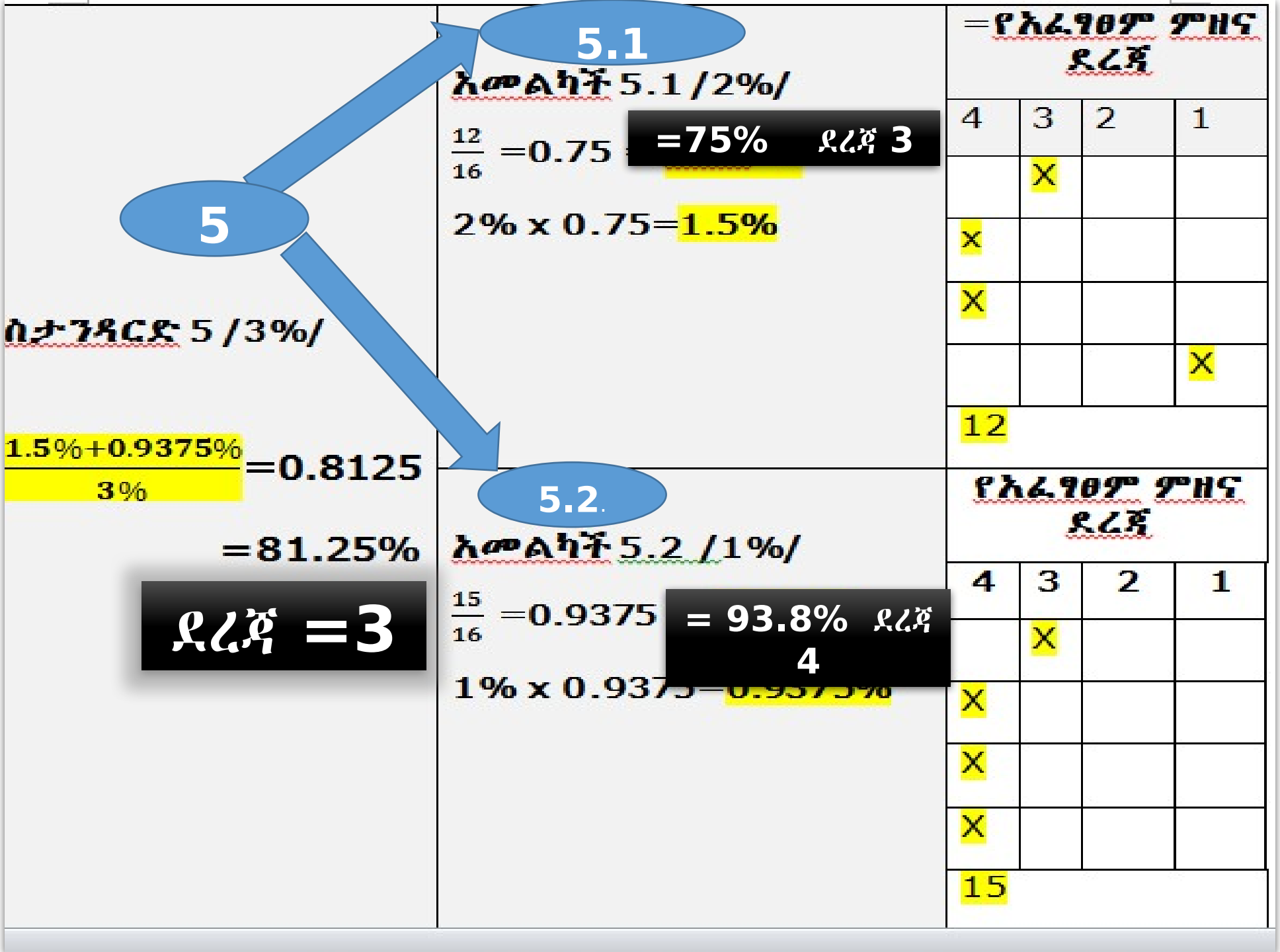
- ለአመልካች
- ለስታንዳርድ

አመልካች	ያመልካቾች ክፍሎች		የአፈፃፀም ደረጃ			
			4	3	2	1
$\frac{(0.875+0.625)}{2}=0.75=75\%$	21/24=0.875			X		
ደረጃ 3			x			
				x		
			10			
				X		
			X			
			X			
			11			
						x
			x			

ማስታወሻ፡- 3.1 = የ3.1.1 እና የ3.1.2 አማካይ ውጤት ነው

3.1.1 = የ3.1.1ሀ እና የ3.1.1ለ መሥፈርቶች የተደመረ ውጤት ነው

5
5.1
5.2
አመልካች 5.1 /2%/
12/16 =0.75
=75% ደረጃ 3
2% x 0.75=1.5%
=የአፈፃፀም ምዘና ደረጃ
4 3 2 1
X
X
X
X
12
ስታንዳርድ 5 /3%/
1.5%+0.9375%/3% =0.8125
=81.25%
ደረጃ =3
አመልካች 5.2 /1%/
15/16 =0.9375
= 93.8% ደረጃ 4
1% x 0.9375=0.9375%
የአፈፃፀም ምዘና ደረጃ
4 3 2 1
X
X
X
X
15

ማስታወሻ

- ለአንደኛ ደረጃ የተዘጋጀው ቼክሊስት ላይ ስታንዳርድ 3 ሁለት አመልካቾች ብቻ በመሆናቸው ለስታንዳርዱ የተሰጠውን ክብደት ለእያንዳንዳቸው አመልካቾች 2% በመስጠት ደረጃውን ማስላት ይቻላል
- በኤክሴል አውቶሜሽኑ ላይ ወደ መጨረሻ አካባቢ የተሰራው ባር ግራፍ ለእያንዳንዱ ስታንዳርድ ስለሚሆን ትምህርት ቤቶች ከ26 ስታንዳርድ በየትኛው አነስተኛ እንዳመጡ በቀላሉ ማወቅ ይቻላል፤ከዚህም አንፃር ዕቅዳቸውን ይከልሳሉ
- ኤከሴሉ የአንደኛና ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶችን ሺት በመምረጥ ደረጃ ለማውጣት ነው የምንጠቀመው

የመወያያ ጥያቄ?

- በቅድመ ኢንስፔክሽን፣ በኢንስፔክሽን ወቅት እና በድህረ ኢንስፔክሽን ለያጋጥሙ የሚችሉ ተግዳሮቶችን (Challenges) ዘርዝሩ?

በቅድመ ኢንስፔክሽን

- የት/ቤቱ አመራር በኢንስፔክሽኑ ዙሪያ አስቀድሞ በቂ መረጃ ያለማግኘት
- የተለያዩ መረጃዎችንና ማስፈፀሚያ ሰነዶችን በቅርብ እንዲገኙ ቅድመ ዝግጅት አለማድረግ
- ከኢንስፔክሽን ሥራው ጋር ቀጥታ ግንኙነት ያላቸው የተለያዩ የትምህርት ቤቱ ማግበረሰብ አስቀድሞ ግንዛቤ እንዲጨብጡ አለማድረግ
- ...ወዘተ

በመረጃ አሰባሰብ ወቅት ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች

- መልካም ተሞክሮዎችን መዝግቦ መያዝ፣
- ለየት ያሉ ሌሎች ት/ቤቶች ቢተገብሯቸው መልካም ናቸው የምንላቸውን ጉዳዮች መዝግቦ መያዝ፣

በኢንስፔክሽን ወቅት

- የት/ቤቱ አመራር በኢንስፔክሽኑ ዙሪያ በቂ ማስረጃ ከማሳየት ይልቅ በማውራት ጊዜ መፍጀት

- የሚፈለገው መረጃ በወቅቱ በጥራት ከመፈለግ አንፃር ሁሉንም የመረጃ መሰብሰቢያ ዘዴዎችን አለመተግበር

- ከት/ቤቱ ር/መምህር ፣ ከመምህራን፣ ከድጋፍ ሰጪ ሰራተኞችና ከተማሪዎች ና ከወላጆች ጋር በተደረገ ውይይት ፣ ምድረ ግቢ ምልከታና ከልዩልዩ ፅቅዶችና የፋይናንስ ሰነዶች የተሰባሰቡ መረጃዎችን ትክክልኛነትን ያገናዘበ ውሳኔ አሰጣጥ ችግሮች ...ወዘተ ከብዙ በጥቂቱ ናቸው።

ከኢንስፔክሽኑ በኋላ

- የቃል ግብረመልስ በቃለ ጉባኤ አስደግፎ ለመስጠት ዝግጅት አለመኖር
- በየአመልካቹ ውጤትን መሰረት ያደረገ ግብረመልስ አለመዛፍ
- ክላስተር ሱፐርቫይዘር በተሰጠው የፅሁፍ ግብረመልስ መሠረት አቅዶ ለመደገፍ እንዲቻል በቂ የስራ ትስስር አለመፈጠር ...ወዘተ ከብዙ በጥቂቱ ናቸው።

በመረጃ አሰባሰብ የቀጠለ...

- አሃዛዊ መረጃዎችንና ማብራሪያዎችን በቅደም ተከተል መሙላት፣
- ሚዛናዊ ውሳኔ (judgment) የሚሹ ጉዳዮችን በመግለጫዎች ላይ በመመስረት በአግባቡ መወሰን፤
- ቢያንስ 30% የሚሆኑ መማሪያ ክፍሎችን በትምህርት ሰዓት ምልከታ ማድረግ፣

ሊያጋጥሙ የሚችሉ ሁኔታዎች

- ቼክ ሊስቱ የተደራጀው ከግብዐት፣ ሂደት እና ውጤት አኳያ የተቀመጡ ስታንዳርዶችን ለመመዘን በሚመች መልክ በመሆኑ ጥያቄዎች የተደጋገሙ መምሰል፣
- የተጋነነ ውጤት መስጠት፣
- መሰላቸት፣

ደረጃቸውን የጠበቁ ትምህርት ቤቶች

ለኢትዮጵያ ብልፅግና ጉዞ መሰረት ናቸው!

ጥራት ያለው ትምህርት ለሁሉም!

አመሰግናለው